

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/179/2025
Identifikačné číslo spisu:	1107229868
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1107229868.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. W. R., narodeného XX.XX.XXXX, S., I. XA, proti žalovanej 1/ obchodnej spoločnosti Company Purchase s.r.o., v dodatočnej likvidácii, Bratislava, Račianska 88 B, IČO: 46 877 029, 2/ Q. Y. V. I., J., S., I. X, zastúpenej JUDr. Radoslavom Oľijášom, advokátom, Bratislava, Záhradnícka 36, o zaplatenie 64.230,23 eur s príslušenstvom a iné, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-17C/132/2007, pôvodne na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17C/132/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. októbra 2022 sp. zn. 8Co/31/2023, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 17C/132/2007-756 z 22. októbra 2024 žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 134.154,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne od 22.05.2024 do zaplatenia; vo zvyšku žalobu zamietol; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 1/ v rozsahu 75 %; žalovanej 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Uviedol, že vo veci rozhodol rozsudkom zo 06. októbra 2014 sp. zn. 17C/132/2007- 437, v znení opravného uznesenia zo dňa 29.12.2014 sp. zn. 17C/132/2007 - 467, ktorým uložil žalovanej 1/povinnosť zaplatiť žalobcovi 64.230,23 eur spolu so 6% úrokom z omeškania ročne od 24.12.2005 do zaplatenia a povinnosť vydaním kľúča sprístupniť a odovzdať nehnuteľnosti: byt č. 15 na 6. P. polyfunkčného domu vchod B. XX, O.. Č.. XXXX na parc. č. XXXX/X s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a s podielom na pozemku 13564/500425, a nebytový priestor - garáž č. NPO5, suterén polyfunkčného domu vchod B. XX, súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X, v spoluvlastníckom podiele 2/62 (2 x garážové státi), s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom na pozemku: 168901/500425, nachádzajúcim sa v k. ú. Staré Mesto, zapísaným na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, do užívania žalobcu. Vo zvyšku žalobu zamietol a

rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Na odvolanie žalobcu a žalovanej 1/, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti žaloby, týkajúcej sa zaplatenia sumy 134.154,40 eur s príslušenstvom a určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2006, v znení dodatku zo dňa 17.04.2006, medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/, zrušil a vo zvyšnej napadnutej časti ako vecne správny potvrdil. Po rozhodnutí odvolacieho súdu zostalo predmetom konania rozhodovanie o žalobe žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty sume 134.154,40 eur s príslušenstvom a o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ dňa 10.03.2006. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo ustálené, že žalobca a žalovaná 1/ uzavreli dňa 06.03.2023 Zmluvu o obstaraní výstavby bytu, predmetom ktorej bol záväzok obstarávateľa (žalovaná 1/) uzavrieť s klientom (žalobca) budúcu zmluvu o prevode vlastníctva bytu a garáže a spoluvlastníckeho podielu k spoločným častiam a zariadeniam domu špecifikovaných v článku II ods. 1 na základe výzvy klienta do 15 dní odo dňa odovzdania a prevzatia predmetu obstarania uvedenom v článku II zmluvy do užívania klientovi a podať návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k predmetu prevodu. Podľa článku VIII bod 1 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ak obstarávateľ odovzdá predmet plnenia po dohodnutom termíne, pričom omeškanie bolo spôsobené zavinením obstarávateľa je klient oprávnený požadovať od obstarávateľa zaplatiť majetkovú sankciu vo výške 0,05% z celkovej ceny predmetu plnenia za každý deň omeškania. Dospel k záveru, že žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 134.154,40 eur, za žalobcom uplatnené obdobie od 21.05.2011 do 21.05.2014, keď mal za preukázané, že žalovaná 1/ bola v omeškaní s odovzdaním nehnuteľnosti a žalovanej 1/ uložil aj povinnosť zaplatiť žalobcovi uplatnený úrok z omeškania. Pri skúmaní dôvodnosti žaloby žalobcu v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej dňa 10.03.2006 medzi žalovanými 1/a 2/, vychádzal z existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu a doplnil, že žalobca podal dňa 06.11.2018 na Okresný súd Bratislava I proti žalovanej 1/ žalobu o nahradenie prejavu vôle k uzatvoreniu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti; ktoré konanie je uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C/35/2018 zo dňa 17.09.2019 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 17C/132/2007 a možno tak súhlasiť s argumentáciou žalobcu vo vzťahu k preukázaniu existencie naliehavého právneho záujmu na ním požadovanom určení, že prípadné vyhovie žalobe by priaznivo ovplyvnilo právne postavenie žalobcu v tom smere, že jednak by mu vzniklo právo na prednostný prevod nehnuteľností do vlastníctva a jednak by to značne posilnilo pozíciu žalobcu v sporovej veci sp. zn. 15C/35/2018. Bez rozhodnutia súdu o žalobe žalobcu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 10.03.2006 v znení dodatku zo dňa 14.07.2006 je preto právne postavenie žalobcu neisté. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalované 1/ a 2/uzavreli vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti dňa 28.04.2004 Zmluvu o obstaraní výstavby bytu, následne dňa 10.09.2004 uzatvorili rovnaké zmluvné strany Zmluvu o výstavbe bytu a Zmluvu o prevode spoluvlastníckeho práva k pozemku. Podľa čl. III ods. 4 v spojení s čl. IV ods. 2 Zmluvy o výstavbe bytu, bola žalovaná 2/zaviazaná uhradiť celkom kúpnu cenu v sume 6.952.000 Sk (230 764,12 eur), ktorú povinnosť si splnila až po podpise Zmluvy zo dňa 10.09.2004, dňa 14.09.2004, kedy bola kúpna cena pripísaná na účet žalovanej 1/. Podľa potvrdenia Tatra banky, a. s. ku dňu 12.12.2019 nebola predmetná suma na účet žalovanej 2/ vrátená. Nebolo sporné, že nahliadnutím do spisu vedeného Okresným súdom Bratislava II sp. zn. 10C/132/2004 získala žalovaná vedomosť o spore, ktorého predmetom bola sporná nehnuteľnosť a nároky žalobcu k nej. Skutočnosť, že napriek tomu dňa 10.03.2006 podpísala so žalovanou 1/ kúpnu zmluvu vysvetľovala tým, že sa z jej pohľadu nejednalo o totožné nehnuteľnosti ako to vyplýva z porovnania náležitostí zmlúv týkajúcich sa spornej nehnuteľnosti uzatvorených žalovaným 1/so žalobcom a uzatvorených žalovaným 1/ s ňou. Kúpnu cenu uhradila žalovanej ešte 14.09.2004, pred podpisom samotnej kúpnej zmluvy, k nadobudnutiu jej vlastníckeho práva doposiaľ nedošlo, katastrálne konanie predmetom, ktorého je povolenie vkladu vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti na základe predmetnej kúpnej zmluvy v prospech žalovanej 2/ je prerušené, spornú nehnuteľnosť neužívala. K okolnostiam kúpy uviedla, že o možnosti kúpy sa dozvedela z inzerátu, chcela zabezpečiť nové bývanie pre seba a svoju mamu pre pokojnú starobu, väčší byt, páčila sa jej veľká terasa, vyhovovala aj poloha bytu. Finančné prostriedky na kúpu bytu nadobudla predajom spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam nadobudnutým v rámci reštitúcií. Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, tvrdil, že účelom kúpy spornej nehnuteľnosti bolo poškodenie žalobcu a

vzájomné obohatenie žalovaných 1/ a 2/ na jeho úkor, z vykonaného dokazovania však takýto záver nebol súdom zistený a nárok žalobcu na určenie neplatnosti napadnutého právneho úkonu je preto nedôvodný. Súd Dospel k záveru, že účel kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/, ako bol vyjadrený jej obsahom, nemožno považovať za účel, ktorý by bol v rozpore s dobrými mravmi. Porušenie záväzku zo zmluvy o obstaraní výstavby bytu uzavretej medzi žalobcom a žalovanou 1/dňa 06. marca 2003 žalovanou 1/ pôsobí len medzi účastníkmi tejto zmluvy, t. j. medzi žalobcom a žalovanou 1/ a toto zmluvné porušenie nemá vplyv na právne postavenie žalovanej 2/ako tretej osoby. Nezistil, že by žalovaná 1/ pristupovala k uzavretiu kúpnej zmluvy so žalovanou 2/ s úmyslom zámerného poškodenia žalobcu, tvrdného žalobcom, pričom zároveň nie je sporné, že uzavretím kúpnej zmluvy so žalovanou 2/, žalovaná 1/ porušila svoj záväzok zo Zmluvy o obstaraní výstavby bytu uzavrieť s klientom (žalobcom) budúcu zmluvu o prevode vlastníctva bytu a garáže a spoluvlastníckeho podielu k spoločným častiam a zariadeniam domu, na základe výzvy klienta do 15 dní odo dňa odovzdania a prevzatia predmetu obstarania do užívania klientovi a podať návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva k predmetu prevodu. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorá v obdobnom prípade stanovila, že z platnej zmluvy vznikajúce obligačno - právne účinky, teda obsah zmluvy (práva a povinnosti) účastníkov nepochybne zaväzuje. Samotné opísané nedodržanie viazanosti zmluvou, v judikovanom prípade zmluvou o budúcej zmluve, uzatvorením kúpnej zmluvy s treťou osobou (žalovanou 2/) nerobí túto kúpnu zmluvu neplatnou pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. marca 2007 sp. zn. 1 Cdo 107/2006). Z uvedeného vyplynulo, že Najvyšší súd SR aj v prípadoch porušenia obligačnej povinnosti predávajúceho, resp. darcu u opakovaného scudzenia tej istej nehnuteľnosti dospel k zhodným právnym záverom, že samotným porušením skoršej zmluvnej povinnosti nenastáva neplatnosť následného právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi (napr. rozsudok sp. zn. 1 Cdo 31/2000 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 87/2001, rozsudok sp. zn. 2 Cdo 124/03). Citovaná judikatúra zvyrazňuje potrebu rozlišovania vecno - právneho účinku (vklad do katastra nehnuteľností) od obligačného účinku zmluvy o prevode nehnuteľností, ktorým je vznik nároku žiadať prevedenie vlastníckeho práva. Nestotožnil sa preto s tvrdením žalobcu, že účelom uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2006 bolo poškodenie žalobcu a vzájomné obohatenie sa žalovanými. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že konanie žalovaných 1/ a 2/, ktorým realizovali ich predchádzajúce obligačné záväzky vyplývajúce zo Zmluvy o výstavbe bytu zo dňa 10.09.2004, v zmysle ktorej došlo dňa 14.09.2004 k úhrade ceny predmetu prevodu, nemožno považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že žalobca nepreukázal rozpor kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2006 s dobrými mravmi. O trovách konania náhradu trov konania odôvodnil § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 22. októbra 2024 sp. zn. 8Co/31/2023 potvrdil v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej 2/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu; súčasne žalovanej 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z údajov zverejnených v Obchodnom vestníku č. 26/2025 zistil, že uznesením zo 03. februára 2025 sp. zn. 25K/3/2024 Mestský súd Bratislava III. vyhlásil konkurz na majetok dlžníka -žalovanej 1/, ustanovil správcu spoločnosť LGP Recovery, k. s. (ďalej aj „správca konkurznej podstaty“), Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 54 066 549. Uznesenie bolo v Obchodnom vestníku zverejnené 07. februára 2025 [§ 167a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“)], pričom účinky vyhlásenia konkurzu nastali dňa 08. februára 2025 (§ 199 ods. 9 ZKR).

5. Dovolanie žalobcu bolo elektronicky podané dňa 12. februára 2025 (viď č. 1. 1016 spisu).

6. Podľa § 47 ods. 1 veta prvá ZKR (zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) konanie o dovolaní žalobcu sa ex lege prerušilo.

7. Podľa § 47 ods. 4 ZKR v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov, súd vyzve správca a dlžníka, prípadne nerozlučných spoločníkov na strane dlžníka na jeho podanie, v lehote nie kratšej ako 30 dní. Ak správca v určenej lehote nevyjadrí s pokračovaním v konaní súhlas, súd pokračuje v konaní s dlžníkom, ak pokračovanie v konaní v určenej lehote navrhne dlžník alebo prípadní nerozluční spoločníci dlžníka. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby.

8. Podľa § 47 ods. 5 ZKR súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správci v súlade s týmto zákonom, alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

9. Obchodná spoločnosť LGP Recovery, k. s., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 54 066 549, bola do funkcie správcu konkurznej podstaty žalovaného 1/ (úpadcu) ustanovená skôr, ako bolo podané dovolanie žalobcu dňa 12.02.2025. Dovolenie konanie, ktoré sa začalo podaním dovolania teda predstavuje konanie začaté po vyhlásení konkurzu. Správca konkurznej podstaty vo svojom vyjadrení k dovolaniu s poukazom na § 47 ods. 5 ZKR explicitne uviedol, že nesúhlasí s pokračovaním konania (viď č. l. 1083 spisu).

11. Žalovaná 2/, ktorá má v zmysle § 77 CSP spolu so žalovaným 1/ v danom spore postavenie nerozlučného spolocinstva, s pokračovaním dovolacieho konania podľa § 47 ods. 4 ZKR nesúhlasila (viď č. l. 1094 spisu).

12. Keďže dovolanie predstavuje osobitný procesný návrh vo veci samej rovnako ako žaloba (§ 123 ods. 2 CSP), je prípustná aplikácia ustanovenia § 47 ods. 4 druhá až štvrtá veta ZKR aj na štádium dovolacieho konania. Dovolenie súd akcentuje, že správca (ktorý koná za úpadcu), nepodal návrh na pokračovanie v dovolacom konaní. Ak bol konkurz vyhlásený na majetok strany konania počas dovolacieho konania a správca konkurznej podstaty nepodal návrh na pokračovanie v dovolacom konaní podľa § 47 ods. 4 prvej vety ZKR, a ani v súdom určenej lehote (nie kratšej ako 30 dní) správca alebo úpadca nepodajú návrh na pokračovanie v dovolacom konaní, má nepodanie návrhu na pokračovanie v dovolacom konaní účinky späťvzatia dovolania (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júla 2020 sp. zn. 3Obdo/71/2018, sp. zn. 4Cdo/68/2021 z 27. mája 2021). Účinky späťvzatia nastávajú bez ohľadu na to, či je úpadca v procesnom postavení žalobcu alebo žalovaného, teda dovolateľa alebo protistrany. Dovolenie súd uzatvára, že správca (ktorý koná za úpadcu), nepodal návrh na pokračovanie v dovolacom konaní

13. Podľa § 446 CSP ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolacie súd dovolacie konanie zastaví.

14. Najvyšší súd ako súd dovolací, príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že správca konkurznej podstaty úpadcu, ako ani úpadca (žalovaná) nepodali návrh na pokračovanie v konaní v určenej lehote, v dôsledku čoho nastali účinky späťvzatia dovolania, so zreteľom na vyššie uvedené, konanie o dovolaní podľa citovaného ustanovenia zastavil.

15. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP. Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Za správanie spadajúce pod pojem procesné zavinenie na zastavení dovolacieho konania,

treba považovať aj postup úpadcu či správcu, vykonávajúceho správu majetku úpadcu, ktorým bolo znemožnené dovolateľovi viesť dovolacie konanie, na základe podaného dovolania, v dôsledku zákonnej povinnosti zastaviť konanie o pohľadávke uspokojenej v konkurze (§ 47 ods. 4 ZKR).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.